

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
DANİMARKA KRALLIĞI
ARASINDA
SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ

İmza Tarihi ve Yeri : 13.12.1999/Kopenhag

Yayımlandığı Resmi Gazete
Tarih ve No'su : 03.07.2002 — 24804

Yürürlük Tarihi : 01.12.2003

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE DANİMARKA KRALLIĞI
ARASINDA
SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ

İki devlet arasında sosyal güvenlik alanındaki ilişkileri düzenlemeyi arzu eden Türkiye Hükümeti ile Danimarka Hükümeti;

İki ülkeden birinin vatandaşlarının diğer ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına göre, o tarafın vatandaşları ile eşit işleme tabi tutulmaları. prensibini teyid ederek,

Bu prensibin yürürlüğe konulması ve bir tarafın ülkesinden, diğer tarafın ülkesine giden her iki ülke vatandaşlarının, ya kendi ülkelerinde buldukları sırada kendi mevzuatlarına göre kazandıkları hakların korunması, ya da gittikleri ülkede yürürlükte bulunan mevzuatlarla sağlanan muadil haklardan yararlanmalarına olanak verecek tedbirlerin alınmasını arzu ederek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

BÖLÜM 1
GENEL HÜKÜMLER
MADDE 1

(1) Bu Sözleşmenin uygulanmasında, Sözleşmede aksine bir hüküm yoksa:

(a) “**Akit Taraf**” yerine göre, Danimarka Krallığı veya Türkiye Cumhuriyeti;

(b) “**Ülke**” Danimarka Krallığı bakımından, Greenland ve Faroe Adaları dışında kalan Danimarka Krallığı’nın ulusal toprakları; ve

Türkiye Cumhuriyeti bakımından, Türkiye’nin ulusal toprakları;

(c) “**Vatandaş**” Danimarka Krallığı bakımından bir Danimarka vatandaşı;
Türkiye Cumhuriyeti bakımından bir Türk vatandaşı;

(d) “**Mevzuat**” yerine göre, akit taraflardan birinin (veya diğerinin) ülkesinin herhangi bir bölümünde yürürlükte bulunan bu Sözleşmenin 2 nci maddesinde belirtilen mevzuat;

(e) “**Yetkili Makam**” Danimarka Krallığı bakımından Sosyal İşler Bakanlığı ve Türkiye Cumhuriyeti bakımından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ya da diğer ilgili Bakanlıklar;

(f) “**Yetkili Kurum**” yardımları sağlamaktan sorumlu olan kurum;

(g) “İkametgah” Kanunen müesses mutad ikamet yeri;

(h) “İşçi” Danimarka Krallığı bakımından:

- 1 Eylül 1977 tarihinden önceki herhangi bir süre için, bir işverenin hizmetinde bir iş sürdürmesi dolayısıyla iş kazası ve meslek hastalıkları mevzuatına tabi olan herhangi bir kimse,

- 1 Eylül 1977 tarihinde ya da daha sonra başlayan herhangi bir süre için İşgücü Piyasası Ek Aylık Sistemi ile ilgili mevzuata tabi olan herhangi bir kimse,

Türkiye Cumhuriyeti bakımından, bir işverenin hizmetinde bulunması dolayısıyla 2 nci maddenin (2) nci paragrafında belirtilen mevzuata tabi olan kimse;

(i) “Kendi işinde çalışan kimse”,

Danimarka Krallığı bakımından, ücret ya da maaş dışında kazanılmış gelir esas alınarak, hastalık ya da analık halinde günlük para yardımlarına ilişkin mevzuat uyarınca yardımlara hak kazanan kimse;

Türkiye Cumhuriyeti bakımından, (tarım kesimindekiler dahil olmak üzere) herhangi bir işverene bağlı olmaksızın çalışan kimse;

(j) “Aile fertleri” yetkili kurumun uyguladığı mevzuatta aile fertleri olarak tanımlanan ya da tanınan kimse;

(k) “Geride kalan hak sahipleri” yardımlar hangi mevzuata göre yapılıyorsa, o mevzuatta geride kalan hak sahipleri olarak tanımlanan ya da tanınan kimse;

(l) “Sigortalılık süreleri” bu süreler hangi mevzuata göre tamamlanmış ise, o mevzuatta sigortalılık süreleri olarak tanımlanmış ya da tanınmış prim ödeme süreleri ile bu mevzuata göre sigortalılık sürelerine muadil olarak kabul edilen diğer süreler;

(m) “Çalışma süreleri” bu süreler hangi mevzuata göre tamamlanmış ise, o mevzuatta çalışma süreleri olarak tanımlanmış ya da tanınmış süreler ile bu mevzuata göre çalışma sürelerine muadil olarak kabul edilen diğer süreler;

(n) “İkamet süreleri” bu süreler hangi mevzuata göre tamamlanmış ya da tamamlandığı kabul edilmişse, o mevzuatta ikamet süresi olarak tanımlanmış ya da tanınmış süreler;

(o) “Yardım ve aylıklar” kamu fonlarından ödenen tüm yardımlar ve aylıklarla, bunların tüm unsurları, paranın yeniden değerlendirilmesi nedeni ile oluşan zamlar ve ek ödenekler, bu Sözleşmede aksine hüküm bulunmuyorsa, aylıklar yerine yapılan toptan yardımlar ve uygulama alanı olan konularda prim iadeleri şeklinde yapılan ödemeler;

(p) “Erken emeklilik” yaşlılık aylığı ve maluliyet yardımı dışındaki diğer tüm sosyal aylıklar;
anlamına gelmektedir.

(2) Bu maddede tanımlanmayan herhangi bir kavram yürürlükteki mevzuatta onun için atfolunan anlama sahiptir.

MADDE 2

Bu Sözleşme:

(1) Danimarka Krallığı bakımından;

(a) ulusal sağlık güvenliği,

(b) hastane hizmetleri

(c) analık bakımı,

(d) hastalık ve doğum halinde günlük nakdi yardımlar,

(e) iş kazaları ve meslek hastalıkları sigortası,

(f) aile ödeneği,

(g) işsizlik sigortası,

(h) sosyal aylık,

(1) İşgücü Piyasası Ek Aylıklar Sistemi (ATP),
mevzuatları hakkında uygulanır ve,

(2) Türkiye Cumhuriyeti bakımından;

(a) İş kazaları ve meslek hastalıkları, hastalık, analık, malullük, yaşlılık ve ölümü kapsayan sosyal sigortalar,

(b) Devlet memur ve hizmetlilerini kapsayan T.C. Emekli Sandığı,

(c) Kendi işinde çalışanlar hakkındaki yaşlılık, malullük ve ölüm aylıkları sigortası (BAĞ-KUR),

(d) 17 Temmuz 1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi ile sosyal sigorta sistemine dahil edilen sosyal sigorta sandıkları,

(e) Tarım işçilerini kapsayan sosyal sigorta,

(f) Tarım alanında kendi işinde çalışan kimseleri kapsayan sosyal sigorta,
mevzuatları hakkında uygulanır.

MADDE 3

(1) Bu Sözleşme, Sözleşmenin 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatı değiştiren ya da bu mevzuata ek olarak çıkarılan bütün kanun ve yönetmeliklere uygulanır.

(2) Bu maddenin (1) inci paragrafındaki hükme bakılmaksızın, bu Sözleşme akit tarafların mutabakatı halinde, yeni bir sosyal güvenlik dalı ile ilgili kanun ve yönetmeliklere uygulanır.

(3) Bu Sözleşme, mevcut mevzuatın yeni gruplara teşmil edilmesine dair kanun ve yönetmeliklerin yayınlanmasını izleyen üç ay içerisinde diğer akit tarafın itiraz etmemesi halinde, anılan kanun ve yönetmeliklere de uygulanır.

MADDE 4

Akit taraflardan birinin vatandaşı, diğer akit taraf ülkesinde mukim ise, bu kimse hakkında ikamet ettiği ülkenin Sözleşmenin 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatı uygulanır.

MADDE 5

Bu Sözleşmede aksine hüküm bulunmayan hallerde, bir akit tarafın Sözleşmenin 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatına tabi bulunan bir kimse, anılan mevzuata göre o akit tarafın vatandaşlarının tabi olduğu haklara ve yükümlülüklerine aynen tabi olur.

MADDE 6

Bu Sözleşme 4 üncü madde hükümlerine bakılmaksızın, diplomatik temsilcilik veya konsolosluk mensuplarına, diplomatik temsilcilik ve konsolosluklarda çalışan sivil memurlar ile sivil memur sayılanlara uygulanmaz.

MADDE 7

Bu Sözleşmede aksine hüküm bulunmayan hallerde, bir akit tarafın mevzuatı uyarınca ve yerine göre bu Sözleşme uyarınca erken emeklilik aylığı, malullük, yaşlılık veya geride kalan hak sahiplerine verilen aylıklarla, iş kazaları ve meslek hastalıkları dolayısıyla bağlanan aylıklar ve ölüm yardımları, bir akit tarafın bunları iktisap etmiş vatandaşı bulunan kimselerin ya da geride kalan hak sahiplerinin diğer akit taraf ülkesinde ikamet etmekte olmaları nedeni ile azaltılamaz, değiştirilemez, durdurulamaz, geri alınamaz veya müsadere edilemez.

MADDE 8

Bir yardımın diğer sosyal güvenlik yardımları ya da diğer gelirlerle çakışması halinde, bir akit tarafın mevzuatındaki bu yardımın azaltılması, durdurulması veya kesilmesine ilişkin hükümler, yardım öteki akit tarafın mevzuatına göre iktisap edilmiş ya da gelir öteki akit taraf ülkesinde elde edilmiş olsa bile, uygulanabilir. Ancak, ilgili kimsenin, iş bu Sözleşmede bulunan hükümler uyarınca, her iki akit tarafın kurumları tarafından bağlanmış erken aylık, malullük, yaşlılık ve ölüm yardımları (aylıkları) ya da meslek hastalığı yardımları aldığı veya ilgili kimsenin yabancı ülkelerde tamamlanmış sürelerinin değerlendirilmesine ilişkin Türk mevzuatı uyarınca yardım aldığı durumlarda, bu hüküm uygulanmaz.

MADDE 9

Bu Sözleşmenin 4 üncü maddesinde belirtilen genel kural aşağıdaki istisnalara tabidir.

(a) Bir akit tarafın ülkesinde ikamet eden ve tescil edilmiş ofisi veya işyeri o ülkede bulunan bir işveren tarafından istihdam edilen ve bu müessesesi hesabına bir için öteki akit taraf ülkede yapılması için geçici olarak o akit taraf ülkesine gönderilen bir işçi, gönderildiği bu ülkede kaldığı ilk on iki ay süresince birinci akit tarafın mevzuatına tabi olmaya devam eder. Görülecek için süresi beklenmedik nedenlerle on iki ayı geçtiği takdirde, ülkesinde için görülmekte olduğu akit tarafın yetkili makamının muvafakat vermesi koşulu ile bu işçi hakkında, iş tamamlanana kadar birinci akit tarafın mevzuatı uygulanmaya devam eder; böyle bir muvafakatin ilk on iki aylık sürenin bitiminden önce istenmesi gerekmektedir.

(b) Tescil edilmiş ofis ya da işyeri bir akit tarafın ülkesinde bulunan bir nakliye müessesesi tarafından istihdam edilen ve diğer akit tarafın ülkesinde çalışan bir işçi, birinci akit tarafın mevzuatına tabi olur. Ancak, anılan müessesenin öteki akit taraf ülkesinde bir şubesi ya da daimi temsilciliği bulunması halinde, diğer akit taraf ülkesinde bulunan öyle bir şube veya temsilcilikte istihdam edilen ve o ülkede ikamet eden bir işçi hakkında o şube veya daimi temsilcilik hangi akit taraf ülkesinde ise, o akit tarafın mevzuatı uygulanır.

(c) Bir akit taraf bandıralı bir gemide çalıştırılan bir işçi hakkında o akit tarafın mevzuatı uygulanır.

(d) Mutad olarak deniz işinde istihdam edilmediği esnada bir akit tarafın karasuları içinde ya da limanında diğer akit taraf bandıralı bir gemide yükleme, boşaltma ve tamir işlerinde istihdam edilen, ancak o geminin tayfasından olmayan ya da böyle bir işe nezaret etmekten sorumlu olan bir işçi hakkında birinci tarafın mevzuatı uygulanır.

MADDE 10

(1) Iř bu Sözleşmenin 6 ncı maddesinin hükmü saklı kalmak üzere, 4 üncü maddenin hükümleri, diplomatik misyonlarla konsolosluklarda istihdam edilen kimseler ile bu misyon ve konsolosluk memurlarının özel hizmetlerinde çalıştırılan kimselere uygulanır.

(2) Ancak, bu maddenin (1) inci paragrafının kapsamında bulunan ve diplomatik misyon ya da konsolosluğun temsil ettiği ülkenin uyruğunda bulunan kimse, vatandaşı bulunduğu tarafın mevzuatına tabi olma konusunda tercih hakkını kullanabilir. Böyle bir tercih hakkı sadece bir kez kullanılabilir. Bu hak, Sözleşmenin yürürlüğe girişini ya da işçinin işe giriş tarihini izleyen altı aylık bir süre içinde kullanılır. Tercih hakkı, o tarihte istihdam edilmekte olanlar için Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, diğerleri için ise işe başladıkları tarihten itibaren geçerlidir.

MADDE 11

İki akit tarafın yetkili makamları, karşılıklı mutabakatları ile, 4 üncü maddenin genel kuralına başka istisnalar da getirebilirler. Aynı şekilde gerektiği zaman, karşılıklı anlaşma ile, 9 uncu maddede belirtilen istisnaların uygulanmamasına da izin verebilirler.

BÖLÜM II HASTALIK VE ANALIK MADDE 12

Bir akit tarafın diğer akit taraf ülkesinde ikamet eden bir vatandaşı, hastalık ve analık hallerinde, ikamet ettiği ülke mevzuatına göre kendisi ve aile bireyleri ikinci taraf ülkede ikamet ediyormuş gibi aynı ve nakdi para yardımlarına hak kazanır.

MADDE 13

Bir akit tarafın yetkili kurumları, mevzuatlarının hastalık ve analık yardımlarına hakkın doğması, korunması veya yeniden kazanılmasını belirli sigortalılık, istihdam veya ikamet sürelerinin tamamlanması koşuluna bağlaması halinde, diğer akit tarafın mevzuatına göre tamamlanmış sigortalılık, istihdam veya ikamet sürelerinin gerektiği kadarını, kendi mevzuatına göre tamamlanmış süreler gibi dikkate alır.

MADDE 14

(1) Bu maddenin 2 nci paragrafı saklı kalmak kaydıyla, mevzuatı hastalık ve analık nakdi yardımlarının korunmakta olan kimsenin aldığı ücret, maaş ya da öteki kazançların yıllık veya ortalama tutarları esas alınmak sureti ile hesaplanmasını öngören bir akit tarafın yetkili kurumu, bu yıllık ya da ortalama kazançları, münhasıran anılan mevzuat gereğince tamamlanmış süreler içerisinde elde edildiği teyit edilen gelire atıfta bulunarak tespit eder.

(2) Türk uyruklu bir işçinin çocuğunun doğması halinde, bu işçinin Danimarka mevzuatına göre, günlük para yardımlarına hak kazanmak için gereken şartlara haiz olup olmadığı belirlenirken, eğer ilgili şahıs Danimarka mevzuatında belirtilen sürenin tamamında bu mevzuata tabi bulunmamışsa,

(a) İlgili şahsın Danimarka mevzuatına tabi olmadığı anılan süre içinde Türk mevzuatına göre tamamlanmış sigorta süreleri, Danimarka mevzuatına göre tamamlanmış süreler gibi dikkate alınır; ve

(b) İlgili şahsın, dikkate alınan sürelerde almış olduğu farz edilen ücret veya maaşlardan sağlanan ortalama gelir, Danimarka mevzuatına göre tamamlanan sürelerde alınmış ücret ya da maaşlardan elde edilen ortalama gelire eşit kabul edilir.

MADDE 15

Bir akit taraf vatandaşının, akit taraflardan birinin mevzuatına göre hastalık veya analıkla ilgili para yardımları almaya hak kazanmış olduğu hallerde bu yardımlar, ilgili şahsın öteki akit taraf ülkesinde ikamet etmesi halinde de kendisine ödenir. Bu ödeme, akit taraf ülkesindeki yetkili kurumun vatandaşlarına uyguladığı aynı miktar ve koşullarda yapılır.

BÖLÜM III İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARI

MADDE 16

Akit taraflardan birinin mevzuatına göre, bir iş kazası ya da meslek hastalığı sonucu meydana gelen malüllük derecesinin belirlenmesinde, diğer akit tarafın sigorta mevzuatı kapsamında yer alan daha önceki bir iş kazası ya da meslek hastalığı dikkate alınır.

MADDE 17

Bir meslek hastalığının, ilgili kimsenin her iki akit taraf ülkesinde, bu tür bir hastalığa sebep olabilecek işlerde çalıştıktan sonra meydana çıkması halinde, bu kimseye son olarak hangi akit taraf ülkesinde söz konusu çalışmayı sürdürmüşse, o taraf mevzuatına göre yardım yapılır.

MADDE 18

Bir Danimarka ya da Türk vatandaşının bir meslek hastalığı dolayısıyla, bir akit taraf mevzuatı uyarınca yardım almış ya da almakta olduğu durumlarda, o meslek hastalığının ağırlaşması halinde aşağıdaki kurallar uygulanır.

(a) Yardımdan faydalanan kimse, yardımları alırken, ikinci akit tarafın mevzuatına göre hastalığına ya da hastalığının ağırlaşmasına sebep olabilecek bir işte çalışmamışsa, birinci tarafın yetkili kurumu hastalığın ağırlaşmasını da dikkate alarak, kendi uyguladığı mevzuata göre yardımların bedelini karşılamakla yükümlüdür.

(b) Yardımdan faydalanan kimse, yardımları alırken, ikinci akit tarafın mevzuatına göre böyle bir işte çalışmışsa, birinci tarafın yetkili kurumu, hastalığın ağırlaşmasını dikkate almaksızın, kendi mevzuatına göre yapılan yardımların bedelini karşılamakla yükümlüdür. İkinci tarafın yetkili kurumu, uyguladığı mevzuat uyarınca belirlenen ve mevzuatına göre hastalığın ağırlaşmasından sonra ödenmesi gereken yardım miktarı ile birinci tarafın mevzuatına göre ortaya çıkan anılan hastalığın, ağırlaşmasından önce ödenmesi gereken yardım miktarı arasındaki farka eşit miktarda bir ek yardım yapar.

MADDE 19

14 üncü maddenin 1 inci paragrafındaki hüküm, iş kazaları ve meslek hastalıklarına ilişkin nakdi yardımların hesaplanmasında kıyas yolu ile uygulanır.

MADDE 20

15 inci maddenin hükmü iş kazaları ve meslek hastalıkları için günlük para yardımlarının ödenmesinde kıyas yolu ile uygulanır.

BÖLÜM IV AİLE YARDIMLARI

MADDE 21

(1) Türk uyruklu ve Danimarka'da ikamet eden bir anne veya babanın Danimarka'da ikamet eden çocuğu aynen Danimarka vatandaşlarına uygulanan koşullar içinde Danimarka mevzuatına göre aile yardımlarına hak kazanır.

(2) Aile ödeneği, Danimarka vatandaşlarına uygulanan şekilde, çocuğun Danimarka'da oturuyor olma koşuluna bağlı olarak Danimarka'da ikamet eden Türk vatandaşlarına da ödenir. Ancak, çocuğun Danimarka'da ikamet eden ebeveyni tarafından eğitim amacıyla belli bir süre kalmak üzere Danimarka dışında bir başka ülkeye gönderilmesi halinde de böyle bir oturma mevcut olduğu şeklinde yorumlanır. Şu kadar ki, ilgili çocuk ile ebeveynleri arasındaki ilişki, çocuğun Danimarka dışındaki ülkedeki eğitim faaliyetleri süresince gereksinimleriyle ilgili harcamaların ebeveyni tarafından karşılanması şeklinde devam etmelidir.

MADDE 22

Danimarka uyruklu ve Türkiye’de ikamet eden bir anne veya babanın Türkiye’de ikamet eden çocuğu, Türk vatandaşlarına uygulanan koşullar içinde aile yardımlarına, Türk mevzuatına göre hak kazanır.

MADDE 23

Türk vatandaşı olan dul bir anne veya dul bir babanın çocuğu, veya Türk vatandaşı olan yetim çocuklar; eğer Danimarka’da ikamet ediyorlarsa, çocuk veya çocuğun anne veya babasından birisinin en az altı aylık bir süre Danimarka’da ikamet etmiş olması ya da ölen anne ve / veya babanın ölümünün Danimarka’da ikamet ederken vukua gelmiş olması şartına bağlı olarak, aynen Danimarka vatandaşlarına uygulanan kurallar içinde Danimarka mevzuatına göre özel aile ödeneklerine hak kazanırlar.

MADDE 24

Bir çocuğun her iki akit tarafın mevzuatına göre aile ödeneklerine hak kazanması halinde, ödeneklerin ödenmesi ile ilgili ayrıntılı kurallar 34 üncü madde uyarınca yapılacak İdari Anlaşmada belirlenir.

BÖLÜM V İŞSİZLİK SİGORTASI

MADDE 25

Diğer akit taraf ülkesinde ikamet eden akit taraflardan birinin vatandaşları işsizlik sigortası hakları bakımından, ikamet ettikleri akit taraf vatandaşları ile eşit muameleye tabi olurlar.

BÖLÜM VI

YAŞLILIK, MALÜLLÜK, ÖLÜM YARDIMLARI VE ERKEN EMEKLİLİK YARDIMLARI (AYLIKLARI)

Kısım 1

Danimarka Mevzuatınca Sağlanan Yardımlar

MADDE 26

Aşağıda başka hükümler vazedilmemiş olduğu takdirde, sosyal aylıklarla ilgili herhangi bir hakkın kazanılmasını Danimarka topraklarında ikamet koşuluna bağlayan Danimarka mevzuatı, sosyal koşullar dolayısıyla bağlanan erken aylıklar dışında, Türkiye’de ikamet etmekte olan kimselere uygulanmaz.

MADDE 27

(1) Danimarka ülkesinde 12 aydan az olmayan aralıksız bir ikamet süresi içerisinde normal bir meslek sürdürmeye bedeni ve zihni olarak yeterli bulunan Türk vatandaşları, Sosyal Aylık Kanununda vazedilmiş bulunan hak kazanma süresi içinde erken emeklilik aylığına hak kazanırlar.

(2) Türk vatandaşları açısından, sosyal nedenlerle bağlanan bir erken emeklilik aylığı hakkı, bu kimselerin, aylık için talepte buldukları tarihten önceki 12 aydan daha kısa olmayan bir süre zarfında, sürekli olarak Danimarka ülkesinde mukim bulunmaları ve aylığa gereksinimlerinin, Danimarka ülkesinde mukim buldukları sırada ortaya çıkması koşuluna bağlıdır.

MADDE 28

(1) Türkiye’de mukim bir Türk vatandaşı sosyal aylık, ancak, ilgili kimsenin 15 yaşından sonra, bir işçi ya da kendi işinde çalışan bir kimse olarak Sosyal Aylıklar Kanununda vazedilen 12 aylık hak kazanma süresinden az olmayacak şekilde Danimarka ülkesinde bir mesleği sürdürmüş olması halinde ödenir.

(2) (1) inci paragrafta belirtilen koşullara uygun olmayan durumlarda, ilgili kimsenin Sosyal Aylıklar Kanunu’nda vazedilmiş hak kazanma süresi sırasında, en az 5 yılı sosyal aylık için yaptığı başvurunun hemen öncesinde olmak üzere, Danimarka’da 10 yıldan az olmayan bir süre sürekli ikamet etmiş olması koşulu ile, bir Türk vatandaşı bağlanan sosyal aylıkların Türk ülkesine geçiş yaptıktan sonra da ödemesine devam edilir.

(3) Tıbbi nedenlerle Danimarka'dan erken emeklilik aylığı alan ve Türkiye'de ikamet eden bir Türk vatandaşı, sağlık durumu kötüleştiği zaman, bu Sözleşmeye göre yetkili Danimarka kurumlarına daha yüksek yardım almak için yeni bir talepte bulunma hakkına sahiptir. Eğer Danimarka kurumları ek bir tıbbi inceleme isterse, ilgili masraflar Danimarka yetkililerince karşılanır.

MADDE 29

28 inci maddenin (1) inci paragrafının yürütülmesinde, aşağıdaki hükümler uygulanır.

(i) Danimarka İşgücü Piyasası Ek Aylık Sistemi'nin (ATP) bir üyesinin en az bir yıllık kıdemi iktisap etmiş olduğu durumlarda, ilgili kimsenin Danimarka ülkesinde 12 aylık bir istihdam süresini tamamlamış olduğu kabul edilir.

(ii) Bir kimsenin 1 Nisan 1964 tarihinden önce herhangi bir süre içerisinde Danimarka ülkesinde istihdam edildiğini kanıtlaması halinde, o süre de kabul edilir.

(iii) Bir kimsenin Danimarka ülkesinde, herhangi bir süre içerisinde kendi işinde çalışmış olduğunu kanıtlaması halinde, o süre de kabul edilir.

MADDE 30

7 nci madde hükümlerine bakılmaksızın, Danimarka Sosyal Aylık Kanunu'na tabi aşağıdaki ek ödenekler ve yardımlar, Danimarka dışında ikamet eden kişilere sadece anılan Kanun hükümlerine göre ödenir:

- (a) ek aylık zamları,
- (b) şahsi ödenek,
- (c) dış yardım ödeneği,
- (d) sürekli bakım ödeneği,
- (e) malullük yardımı,

MADDE 31

5 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, ikamet süresinin hesaplanmasında Danimarka dışındaki eğitim sırasında geçen ikamet sürelerini Danimarka ülkesinde ikamet süreleri ile eş değer kılan Sosyal Aylıklar Kanunu'nda vazedilmiş bulunan hükümler, Danimarka vatandaşı olmayanlara uygulanmaz.

MADDE 32

(1) Bir Danimarka vatandaşının 1 Ekim 1984 tarihine kadar uygulanan hükümler uyarınca tespit edilen miktarda hem Danimarka erken emeklilik aylığına, hem de Türk emeklilik sistemine göre bir aylığa hak kazanmış olması durumunda, Danimarka erken emeklilik aylığının hesaplanmasında, aylığın bağlandığı tarih ile normal emeklilik yaşı arasındaki süre, Danimarka ülkesindeki toplam ikamet sürelerine bağlı olarak Sosyal Aylık Kanunu'nda vazedilen hak kazanma süresi sırasında Danimarka ülkesinde sigorta aylığının meydana geldiği tarihten önce doldurulmuş ikamet yılları sayısının sigorta aylığının meydana geldiği bu tarih öncesinde Türk emekli aylığı sistemine göre prim sürelerine olan oranınca azaltılır.

(2) İşbu maddenin (1) inci paragrafının uygulanması sonucu her iki tarafın birbirine ekleyerek ödeyecekleri aylık tutarının sadece Sosyal Aylık Kanunu' nun uygulanması sonucu ödenecek aylık tutarından az olması halinde, Danimarka yetkili kurumunca aradaki farka eşit tutarda bir ek ödeme yapılır.

Kısım 2 Türk Mevzuatınca Sağlanan Yardımlar

MADDE 33

(1) Türkiye topraklarında ikamet eden Danimarka vatandaşları maluliyet, yaşlılık ve ölüm aylıkları konusundaki Türk mevzuatına göre, sigortalanma hakkı bakımından Türk vatandaşları ile eşit muamele g r rl r.

(2) Bu maddenin (7) nci paragrafı hükümlerine bağlı olarak Danimarka vatandaşları ve geride kalan hak sahipleri Türk mevzuatına göre maluliyet, yaşlılık ve ölüm aylıklarına Türk vatandaşlarına uygulandığı gibi aynı kurallar çerçevesinde hak kazanırlar; şu kadar ki bu kişilerin anılan mevzuat hükümlerine uygun olarak en az toplam 12 ay süre ile sigortalı bulunmuş olması gerekir.

(3) Türk kurumu uyguladığı mevzuata göre sağlanan yardımlara hak kazanmak için aranan koşulların yerine getirilip getirilmediğini belirler.

(4) Bir Danimarka veya Türk vatandaşı ya da geride kalan hak sahiplerinin, özellikle Türk mevzuatına göre tamamlanan prim ve sigorta süreleri dikkate alındığında, bir aylığa hak kazanma koşullarını yerine getirmediği takdirde, ilgili kimsenin Danimarka mevzuatına göre tamamladığı ikamet sürelerinin gerekli miktarı, Türk mevzuatına göre geçirilmiş prim ve sigorta süreleri gibi dikkate alınır, ancak söz konusu prim ve sigorta süreleri ile anılan ikamet süreleri  akışmamalıdır.

(5) Yukarıdaki paragrafın uygulanması bakımından, sürelerin birleştirilmesi için gerekli sürelerin çevirimi aşağıdaki kurallara göre yapılır.

(a) Danimarka mevzuatına göre geçirilen 1 yıllık ikamet süresi, Türk mevzuatına göre tamamlanmış 360 günlük prim ödeme süresine eşittir.

(b) Danimarka mevzuatına göre geçirilen 1 aylık ikamet süresi, Türk mevzuatına göre tamamlanmış 30 günlük prim ödeme süresine eşittir.

(6) Yukarıda (4) üncü ve (5) inci paragraflara göre hak kazanılan aylıkların hesaplanmasında aşağıdaki hüküm uygulanır.

Türk kurumu ilgili kişiye Türkiye'deki prim sürelerine tekabül eden emekli aylığını öder.

(7) Ölüm aylıkları durumunda, sigortalı Danimarka vatandaşının ölümünün kendisinin Türkiye'de ikameti halinde vuku bulması ve geride kalan hak sahiplerinin Türkiye'de ikamet etmesi gerekmektedir.

BÖLÜM VII ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

MADDE 34

İki akit tarafın yetkili makamları,

(a) Bu Sözleşmenin uygulanabilmesi için gerekli İdari Anlaşmayı akdederler;

(b) Bu Sözleşmenin uygulanması yönünde alınan tedbirlere ilişkin tüm bilgileri birbirlerine iletirler;

(c) Bu Sözleşmenin uygulanmasını etkileyebilecek kendi mevzuatlarında yapılan değişikliklere ilişkin tüm bilgileri birbirlerine iletirler;

(d) Bu Sözleşmenin uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla, irtibat bürolarını söz konusu İdari Anlaşmada tayin ve tespit ederler.

MADDE 35

Bu Sözleşmenin uygulanmasında,

(a) Akit tarafların yetkili makamları ve kurumları diğer tarafa yardımcı olur ve kendi mevzuatlarını uygularken gösterdikleri titizlik içerisinde hareket ederler. Bu kabil karşılıklı idari yardımlar, bir kural olarak, söz konusu makam ve kurumlar tarafından ücretsiz olarak sağlanır. Ancak, akit tarafların yetkili makamları belli masrafların ödenmesi hususunda anlaşmaya varabilirler.

(b) Akit taraf makam ve kurumları, birbirleriyle ve ilgili şahıslar veya onların temsilcileri ile doğrudan doğruya yazışma yapabilirler. Bu kabil yazışmalarda İngilizce veya Fransızca dilleri kullanılır.

(c) Akit tarafların makamları, kurumları veya mahkemeleri, kendilerine gönderilen talep yazılarını veya diğer belgeleri, bunların diğer akit tarafın resmi diliyle yazılmış olmalarından ötürü reddedemezler.

MADDE 36

(1) Bir akit taraf mevzuatının uygulanması sırasında ibrazı gerekli belge ve dokümanların vergiden, harçtan, noter veya kayıt masraflarından muaf tutulmasına veya bunlardan indirim yapılmasına dair hükümler, diğer akit taraf mevzuatının veya bu Sözleşmenin uygulanması sırasında ibrazı gerekli olacak benzer vesika veya dokümanlara da teşmil edilir.

(2) Bu Sözleşmenin uygulanması sırasında ibrazı gerekli her türlü bildirim, belge ve dokümanlar elçilik veya konsolosluk tasdikinden muaf tutulur.

MADDE 37

Erken emeklilik aylığı ve yaşlılık, malullük veya ölüm yardımları (aylıkları) ile iş kazaları ve meslek hastalıkları aylıkları ve ölüm yardımları (cenaze yardımları)'na ilişkin herhangi bir talep, 34 üncü madde gereğince akdedilecek İdari Anlaşma hükümlerine göre yapılır.

MADDE 38

Akit taraflardan birinin mevzuatına uygun olarak, belirli bir süre içinde bu akit tarafın bir makamına, kurumuna veya mahkemesine verilmesi gereken bir talep, bildirim veya itiraz aynı süre içinde karşı tarafın mütekebil makamına, kurumuna veya mahkemesine verilmiş ise geçerli sayılır. Bu gibi durumlarda talebi, bildirimi veya itirazı alan makam, kurum veya mahkeme, bunu geciktirmeksizin ya doğrudan doğruya ya da ilgili tarafın yetkili makamı aracılığıyla birinci tarafın yetkili makamına, kurumuna veya mahkemesine intikal ettirir. Bu kabil taleplerin, bildirimlerin veya itirazların diğer taraf makamına, kurumuna veya mahkemesine verildiği tarih, bunları inceleyecek olan yetkili makama, kuruma veya mahkemeye verilmiş tarihi olarak kabul edilir.

MADDE 39

İlgili kimsenin öteki akit taraf ülkesinde mukim olması ya da bulunması halinde, bir akit tarafın mevzuatında belirtilen tıbbi muayenelerin sağlanmasına ilişkin kurallar, 34 üncü madde gereğince akdedilecek İdari Anlaşmada vazedilir.

MADDE 40

Ödemeden sorumlu kurumun bulunmadığı öteki akit tarafın ülkesinde mukim bulunan kimselere yapılacak yardımların ödenmesinde takip edilecek usuller, 34 üncü madde gereğince akdedilecek İdari Anlaşma ile belirlenir.

MADDE 41

Akit taraflardan birinin mevzuatına göre yardım alan fakat diğer akit taraf ülkesinde ikamet eden veya bulunan şahısların idari kontrolleri ve tıbbi muayeneleri, 34 ncü madde uyarınca akdedilecek İdari Anlaşma hükümlerine uygun olarak yapılır.

MADDE 42

Danimarka mevzuatının yabancı işçilerin işgücü Piyasası Ek Aylık Sistemi'ne (ATP) üye olmaları ile ilgili özel hükümleri, Danimarka ülkesinde istihdam edilmekte olan Türk işçilerine de uygulanır.

MADDE 43

Bu Sözleşmenin uygulanması ile ilgili olarak çıkacak anlaşmazlıklar, akit tarafların yetkili makamları arasında karşılıklı anlaşma yoluyla çözümlenir.

BÖLÜM VIII SON HÜKÜMLER

MADDE 44

(1) Bu Sözleşme gereğince Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden önceki herhangi bir süre için hiçbir hak kazanılmaz.

(2) Bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden önce bir akit taraf mevzuatına göre tamamlanmış olan bütün sigortalılık, istihdam ve ikamet süreleri, Sözleşme gereğince sağlanacak yardımlara hak kazanılmasının tespitinde dikkate alınır. Bu hükme ve 7 nci madde hükmüne bakılmaksızın, 1 Nisan 1957 tarihinden önce Danimarka mevzuatına göre tamamlanmış ikamet süreleri, Türkiye topraklarında ikamet etmekte olan Türk vatandaşlarına Danimarka mevzuatına göre ödenecek sosyal aylıkların tutarının hesaplanmasında dikkate alınmaz.

(3) Bu maddenin (1) inci paragrafındaki hükme bağlı kalmak üzere, bir hak bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden evvel gerçekleşmiş olsa dahi, bu Sözleşmeye göre o hak kazanılır.

(4) İlgili şahsın uyuğu veya diğer akit taraf ülkesindeki ikameti nedeni ile verilmemiş veya askıya alınmış olan herhangi bir yardım, daha önce tespit edilmiş hakların bir toplu ödeme doğurmamış olması koşulu ile, ilgili şahsın başvurusu üzerine, bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden başlamak üzere verilir ya da yeniden başlatılır. Akit taraflardan birisinin mevzuatı bir yardım için bir başvuruyu gerektirmiyorsa, bu kabil yardım ilgili şahsın bu hususta başvurusu olmadan verilir.

(5) Bu maddenin (4) üncü paragrafında sözü edilen başvuru, bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren iki yıl içinde yapılırsa, bu Sözleşmeye göre kazanılan haklar bu tarihten itibaren yürürlüğe girer. Bu maddenin (4) üncü paragrafında sözü edilen başvuru, bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihini takip eden iki yıllık sürenin bitiminden sonra yapılırsa, ceza olarak kaybedilmemiş ya da bir kısıtlama ile elinden alınmamış olan haklar, başvurunun yapıldığı tarihten itibaren geçerli olur,

MADDE 45

Bu Sözleşme Kopenhag'da onaylanacak ve onay belgeleri Kopenhag'da teati edilecektir. Bu Sözleşme, onay belgelerinin teati edildiği ayı takip eden ikinci ayın birinci günü yürürlüğe girer.

MADDE 46

(1) Bu Sözleşme, yürürlüğe giriş tarihinden itibaren, on iki ay süreyle yürürlükte kalır. Bundan sonra akit taraflardan birinin Hükümeti tarafından sürenin bitim tarihinden en az üç ay önce yazılı olarak fesih ihbarında bulunulmadığı takdirde, bir yıllık sürelerle yürürlükte kalır. Feshedilmesi halinde, Sözleşme feshin içinde yapıldığı bir yıllık sürenin sonunda yürürlükten kalkar.

(2) Sözleşmenin sona ermesi, Sözleşme hükümlerine göre bir kimsenin daha önce kazandığı haklara zarar getirmez. Feshi müteakip, Sözleşmenin yürürlükten kalkması sırasında kazanılma aşamasında olan haklara müsteniden, gelecekte yapılacak yardımlara ilişkin hususlar, özel anlaşma ile çözümlenir.

Hükümetlerince usulüne uygun olarak yetkili kılınmış olan, aşağıda imzaları bulunan kişiler, yukarıdaki hususları tasdik zımında, bu Sözleşmeyi imzalamışlardır .

İş bu Sözleşme 13 /12 /1999 tarihinde, Kopenhag'da Türkçe, Danimarka'ca ve İngilizce dillerinde ve her metin eşit şekilde geçerli olmak üzere hazırlanmıştır.

Metinler arasında yorum farkı söz konusu olduğu takdirde İngilizce metin esas alınır.

Türk Hükümeti adına

Danimarka Hükümeti adına

Gün GÜR

Finn MORTENSEN

T.C. Kopenhag Büyükelçisi

Sosyal İşler Bakanlığı Müsteşarı

PROTOKOL

Bugün Türkiye Cumhuriyeti ile Danimarka Krallığı arasında imzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesine ilişkin olarak, akit taraflar aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır.

(1) Danimarka mevzuatı kapsamında yer alan meslek hastalıkları ya da iş kazası sonucu ölen Türk işçilerinin Türkiye’de ikamet eden aile üyelerine, Danimarka mevzuatına göre Danimarka vatandaşlarına sağlanan aynı haklar sağlanır.

(2) Sözleşmenin 7.maddesine bakılmaksızın, Türkiye topraklarında mukim bir Danimarka vatandaşı, sosyal nedenlerle bağlanmış erken emeklilik aylığına hak kazanmaz.

(3) Danimarka mevzuatına göre, doğum halinde günlük para yardımlarına hak kazanılması için gereken şartlar, ilgili kimsenin sadece iş kurumuna, çalışmaya hazır olduğuna dair kayıt yaptırmış olması ile yerine getirilmiş sayılmaz.

(4) 1 Ocak 1984 tarihinden önceki süre ile ilgili olarak Türkiye topraklarında ödenecek bir Danimarka aylığına hak kazanmış kimseler, o hakkı muhafaza ederler.

(5) 9 ve 13 Şubat 1979 tarihli Teati Yazıları gereğince akit taraflarca mutabık kalınan Sözleşme eki feshedilmiştir.

(6) Bir Danimarka vatandaşının Türkiye’de bulunduğu süre zarfında, iş bu Sözleşme hükümleri uyarınca, bir Türk aylığına hak kazanmış olması halinde, aynı süre, Danimarka mevzuatına göre aylığın hesaplanmasında, Danimarka’da bir ikamet süresi olarak hesaba dahil edilmeyecektir.

(7) Danimarka’da devamlı ikamet eden Danimarka vatandaşlarının emeklilik haklarına ilişkin 7 Haziran 1972 tarihli Danimarka Yasasındaki hükümler, talep tarihinden önce belirli bir süre için değişmeden kalır.

Hükümetlerince usulüne uygun olarak yetkili kılınmış olan, aşağıda imzaları bulunan kimseler, yukarıdaki hususları tasdik zımında, bu Protokolü imzalamışlardır.

İş bu Protokol 13/12 / 1999 tarihinde, Kopenhag’ da Türkçe, Danimarka’ca ve İngilizce dillerinde ve her metin eşit şekilde geçerli olmak üzere hazırlanmıştır.

Metinler arasında yorum farkı söz konusu olduğu takdirde İngilizce metin esas alınır.

Türk Hükümeti adına

Danimarka Hükümeti adına

Gün GÜR

Finn MORTENSEN

T.C. Kopenhag Büyükelçisi

Sosyal İşler Bakanlığı Müsteşarı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

İLE

DANİMARKA KRALLIĞI

ARASINDA

AKTEDİLMİŞ OLAN 13/12/1999 TARİHLİ

SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİNİN

UYGULAMA ŞEKLİNE DAİR

İDARİ ANLAŞMA

İmza Tarihi ve Yeri : 13.12.1999/Kopenhag

Yayımlandığı Resmi Gazete

Tarih ve No'su : 08.09.2003 - 25223

Yürürlük Tarihi : 01.12.2003

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE DANİMARKA KRALLIĞI
ARASINDA AKTEDİLMİŞ OLAN 13/12/1999 TARİHLİ
SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİNİN UYGULAMA ŞEKLİNE DAİR

İDARİ ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti ile Danimarka Krallığı arasında 13 / 12 / 1999 tarihli Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin- ki bundan böyle “Sözleşme” olarak anılacaktır- 34. (a) maddesi uyarınca Akit Tarafların yetkili makamları;

Türkiye Cumhuriyeti bakımından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,

Danimarka Krallığı bakımından Sosyal İşler Bakanlığı,

Sözleşmenin uygulama şekline ilişkin aşağıdaki hükümler üzerinde mutabık kalmışlardır

MADDE 1

1. Sözleşmenin 34 üncü maddesinin (d) fıkrası uyarınca irtibat kuruluşları;

A- Danimarka Krallığı’ nda:

1) İş Piyasası Ek Aylık Sistemi (ATP) kapsamında ödenmesi gerekli aylıklar için:

Arbejdsmarkedets Tillaegspension “ATP”
(İş Piyasası Ek Aylıklar Dairesi)

2) İşsizlik yardımları için:

Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen
(İşsizlik Sigortası Müdürlüğü)

3) Hastalık ve doğum halinde sağlık yardımları için:

Sundhedsministeriet
(Sağlık Bakanlığı)

4) Diğer tüm konular için:

Den Sociale Sikringsstyrelse
(Ulusal Sosyal Güvenlik Kurumu)

B- Türkiye Cumhuriyetinde:

1- a) Geçici olarak istihdam edilen tarım işçileri dahil olmak üzere, işçiler hakkında uygulanan Sosyal Sigortalar mevzuatının uygulanmasında;

b) 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Geçici 20.maddesinde belirtilen sandıklar ile ilgili mevzuatın uygulanmasında;

Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü, Ankara

2- Devlet memur ve hizmetlileri hakkında Emekli Sandığı mevzuatının uygulanmasında;

T.C Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü, Ankara

3- Tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar dahil olmak üzere Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar mevzuatının uygulanmasında;

Bağ-Kur Genel Müdürlüğü, Ankara

2. Sözleşmenin 1 inci maddesinin (f) fıkrasında tanımlanan Akit Tarafların yetkili kurumları bu Anlaşmanın ekindeki listede yer almıştır.

SÖZLEŞMENİN 1. BÖLÜMÜNÜN UYGULANMASI

MADDE 2

Sözleşmenin 8 inci maddesinde belirtilen hallerde, bir Türk veya Danimarka vatandaşı hangi Akit Taraf mevzuatına göre yardım almaktaysa veya bu yardıma hak kazanmış ise, o Tarafın yetkili kurumu, irtibat kuruluşları vasıtasıyla, diğer Akit Taraf mevzuatına göre hak sahibine ödenen herhangi bir sosyal yardıma veya ilgili şahıs tarafından bu Taraf ülkesinde alınan diğer herhangi bir gelire ilişkin resmen tasdikli bilgi talep edebilir.

MADDE 3

1. Sözleşmenin 9 uncu maddesinin (a) fıkrasının birinci cümlesinde belirtilen hallerde, işçinin veya işverenin isteği üzerine geçici görevlendirme belgesi tanzim edilecektir.

2. Geçici görev belgeleri:

Danimarka’da,	Den Sociale Sikringsstyrelse (Ulusal Sosyal Güvenlik Kurumu)
Türkiye’de,	Sosyal Sigortalar Kurumu

tarafından tanzim edilecektir.

Yukarıda belirtilen kurumlar bu gibi herhangi bir belge tanzimi ile ilgili olarak birbirlerine bilgi vereceklerdir.

3. Sözleşmenin 9 uncu maddesinin (a) fıkrasının ikinci cümlesinde sözü edilen muvafakat, işveren tarafından istenecektir.

Bu muvafakat;

Danimarka'da, **Den Sociale Sikringsstyrelse**
(Ulusal Sosyal Güvenlik Kurumu)

Türkiye'de, **Sosyal Sigortalar Kurumu**
tarafından verilecektir.

Söz konusu muvafakat, bu maddenin (1) inci paragrafı uyarınca tanzim edilen geçici görevlendirme belgesine kaydedilecektir. Kurumlar verilen bu muvafakat ile ilgili olarak birbirlerine bilgi vereceklerdir.

MADDE 4

1. Sözleşmenin 10 uncu maddesinin (2) nci paragrafına göre tercih hakkını kullanmak için işçi, tercihini vatandaşı bulunduğu Tarafın bu maddenin (2) nci paragrafında belirtilen Kurumuna bildirir ve aynı anda işverenini haberdar eder.

2. (1) inci paragraf gereğince yapılacak bildirim;

Danimarka Krallığı bakımından; **Den Sociale Sikringsstyrelse**
(Ulusal Sosyal Güvenlik Kurumu'na)

Türkiye Cumhuriyeti bakımından; **Sosyal Sigortalar Kurumu'**na gönderilecektir.

3. Bu maddenin (2) nci paragrafında belirtilen Kurum, işçinin kendi tercihi ile vatandaşı olduğu Akit Taraf mevzuatının uygulanmasını istemesi halinde, kendisine bu hususu teyit eden bir belge verecektir. Bu belgenin bir kopyası aynı anda diğer Akit Tarafın (2) nci paragrafta belirtilen Kurumuna gönderilecektir.

SÖZLEŞMENİN II. BÖLÜMÜNÜN UYGULANMASI

MADDE 5

Sözleşmenin 13 üncü maddesinde belirtilen hallerde, talep sahibi, yetkili kuruma diğer Akit taraf mevzuatına göre tamamlanmış olan sigorta, çalışma ya da ikamet sürelerini belirten onaylı bir beyan belgesi gönderecektir. Bu beyan talep sahibinin isteği üzerine, ikinci Akit Taraf kurumu veya kurumlarınca verilir. Talep sahibinin onaylı beyan belgesini göndermemesi halinde, yetkili kurum, ya doğrudan doğruya ya da irtibat kuruluşları aracılığı

ile diğer Akit Taraf kurumundan veya kurumlarından söz konusu beyanın gönderilmesini isteyecektir.

MADDE 6

Sözleşmenin 14 üncü maddesinin (2) nci paragrafında belirtilen hallerde, ilgili Türk işçisi, yetkili Danimarka Kurumuna, Danimarka mevzuatında belirtilen süre içerisinde, tamamlanan sigortalılık sürelerini belirten onaylı bir beyan belgesi verecektir. Bu Anlaşmanın 5 inci maddesinin hükümleri bu beyanın verilmesi ve ibraz edilmesinde kıyas yoluyla uygulanacaktır.

MADDE 7

Diğer Akit Taraf mevzuatına tabi olan bir Akit Taraf vatandaşının, vatandaşı olduğu Akit Taraf ülkesinde ölmesi halinde, irtibat kuruluşları aracılığı ile ölenin mevzuatına tabi bulunduğu Akit Tarafın yetkili kurumuna, bu kurum tarafından uygulanan mevzuatın koyduğu usule uygun olarak bir ölüm yardımı talebi gönderilir. Bu talep ekinde bu mevzuata göre istenilen kanıtlayıcı belgeler de gönderilecektir.

SÖZLEŞMENİN III. BÖLÜMÜNÜN UYGULANMASI

MADDE 8

Yetkili kurumun bulunduğu Akit Taraf ülkesinde değil de diğer Akit Taraf ülkesinde bir iş kazasına uğranılması veya bir meslek hastalığının ilk olarak burada teşhis edilmesi halinde iş kazası veya meslek hastalığı, yetkili kurumun uyguladığı mevzuatta konulan usule uygun olarak bildirilir. Rapor yetkili kuruma ya doğrudan ya da irtibat kuruluşları aracılığı ile gönderilir.

MADDE 9

Yetkili kurum, olayın tetkiki için gerekli gördüğu bilgiyi elde etmek amacıyla diğer Akit Tarafın makamlarına ve kurumlarına ya doğrudan doğruya ya da irtibat kuruluşları aracılığı ile başvuruda bulunabilir.

MADDE 10

Sözleşmenin 17 nci maddesinde belirtilen hallerde, bu Anlaşmanın 8 inci maddesi uyarınca kendisine bir meslek hastalığı bildirilmiş olan bir Akit Taraf kurumu ilgili şahsın en son olarak diğer Akit Taraf ülkesinde böyle bir meslek hastalığına sebebiyet verebilecek bir işte çalışmış olduğunu tespit ederse, bu kurum, raporu ve ekinde gönderilecek belgeleri ya irtibat kuruluşları aracılığı ile ya da doğrudan doğruya diğer Akit Tarafın ilgili kurumuna göndererek kurumca alınan kararı bildirir.

MADDE 11

1. Sözleşmenin 18 nci maddesinde belirtilen hallerde; meslek hastalığının artması, ilgili şahsın yardım almış veya almakta olduğu kurumun bulunduğu Akit Taraf ülkesinde değil de diğer Akit Taraf ülkesinde meydana gelirse, hastalığın artışı bu kurumun uyguladığı mevzuatın koyduğu usule uygun olarak bildirilir. Rapor, ya doğrudan doğruya ya da irtibat kuruluşları aracılığı ile ilgili şahsın yardım almış olduğu veya almakta olduğu kuruma gönderilir.

2. Meslek hastalığına tutulan şahsın yardım almış olduğu veya almakta bulunduğu kurum, yapılan ilk yardım ödemesinden sonra, ilgili şahsın diğer Akit Taraf f ülkesinde yaptığı ve söz konusu meslek hastalığına sebep olması veya bu hastalığın ilerlemesine yol açması muhtemel herhangi bir çalışma hakkında bilgi elde etmek amacıyla ya doğrudan doğruya ya da irtibat kuruluşları aracılığı ile diğer Akit Taraf makamlarına ve kurumlarına başvurabilir.

3. Meslek hastalığına tutulan şahsın yardım almış olduğu veya almakta bulunduğu kurum, meslek hastalığının ilerlemesinden sonra meydana gelecek masrafları, kendisinin ödemek zorunda olmayacağını tespit ederse, bu konuda diğer Akit Tarafın ilgili kurumuna ya doğrudan doğruya ya da irtibat kuruluşları aracılığı ile bilgi verir ve meslek hastalığı ile ilgili olarak daha önce mevcut olan tüm bilgileri verir.

SÖZLEŞMENİN IV. BÖLÜMÜNÜN UYGULANMASI

MADDE 12

1. Her iki Akit Taraf mevzuatına göre aynı zamanda bir çocuk için aile yardımına ve aile ödeneğine hak kazanıldığında, böyle bir ödenek, sadece çocuğun ikamet ettiği Akit Tarafın mevzuatına göre ödenecektir.

2. Akit Taraflardan birinin yetkili bir kurumu, bu maddenin 1 inci fıkrasının uygulanabileceğini gerektiren bir neden bulunması durumunda, doğrudan doğruya veya irtibat kuruluşları aracılığıyla, diğer Tarafın yetkili kurumuna konuyu iletacaktır.

3. Ancak, Sözleşmenin 21 inci maddesinin 2 nci fıkrasında öngörülen, çocuğun Danimarka'da ikamet etmekte olan ebeveyni tarafından eğitim amacıyla Danimarka dışına gönderilmesi durumunda da çocukları yurtdışında ikamet eden Danimarka vatandaşlarına uygulanan Danimarka ulusal mevzuatına göre herhangi bir zamanda verilen yardımlara uygun olarak yorumlanır.

4. Eğitim amacı ile Danimarka dışında bulunan çocukla ilgili aile yardımının ve aile ödeneğinin ödenmesi için ebeveyn, çocuğun kayıtlı olduğu Danimarka dışındaki eğitim kurumundan aldığı devam belgesini, İngilizce ya da Danimarka'ca ya çevirttikten sonra

Danimarka kurumuna verir. Bu belge, ilgili Danimarka kurumu tarafından sadece yılda bir kez istenebilir.

SÖZLEŞMENİN VI. BÖLÜMÜNÜN UYGULANMASI

MADDE 13

Akit Taraflardan birisine bu Taraf mevzuatına göre verilecek bir yardım için yapılan talepten, sigortalı şahsın diğer Akit Taraf mevzuatına tabi olduğu anlaşılırsa, bu talep aynı ölçüde diğer Akit Taraf mevzuatına göre yapılmış bir yardım talebi olarak da kabul edilir.

MADDE 14

Yardım talepleri, talep sahibinin ikamet etmekte olduğu ülkedeki Akit Tarafın yetkili kurumuna, bu kurum tarafından uygulanan mevzuat hükümleri uyarınca sunulacaktır. Söz konusu kuruma yapılan başvuru tarihi, diğer Akit Tarafın kurumuna yapılmış talep tarihi olarak kabul edilecektir.

MADDE 15

1. Akit Taraflardan birinin yetkili kurumu, diğer Akit Tarafın mevzuatı kapsamında ödenmesi gereken yardımlara ilişkin olarak bir talep aldığı anda, vakit geçirmeksizin, diğer Akit Tarafın irtibat kuruluşuna başvuru formüleri gönderecektir.

2. Talebi alan Akit Tarafın yetkili kurumu, başvuru formüleri ile birlikte, diğer Akit Tarafın yetkili kurumunun talep sahibinin talebinin uygunluğunun tespit edilebilmesi için gerekli görebileceği, elde edilebilecek delil niteliğindeki tüm belgeleri gönderecektir.

3. Başvuru formüleri üzerinde bireylerle ilgili olarak yer alan şahsi bilgiler, bilginin doğruluğunun delil niteliğindeki belgelerle desteklendiğini teyit eden ilk Akit Tarafın yetkili kurumunca onaylanacaktır. Bu şekilde onaylanan formülerin gönderilmesi yetkili kurumu doğrulayıcı belgeler göndermekten muaf kılacaktır.

4. Yetkili kurumların her biri, talep sahibinin talebinin uygunluğunu belirleyecek ve talep ile ilgili kararını bir formüler aracılığıyla bilahare diğer kuruma bildirecektir.

(a) Formüler, kurum tarafından uygulanan mevzuata göre varolan itiraz yollarını ve bunlar için öngörülen süre ile birlikte, işlemi yürüten yetkili kuruma gönderilir.

(b) Formüler, tamamlanmış olarak geri geldiğinde, yetkili Türk kurumu, kendi mevzuatına göre doğan hakları tayin ederek, iki Akit Taraf mevzuatının birlikte veya ayrı ayrı uygulanması halinde, ilgili şahsın hak kazanacağı yardım tutarlarını belirler.

5. Yukarıda belirtilen başvuru formüleri bu Anlaşmanın 19 (1) maddesi hükmü uyarınca tanzim edilecektir.

MADDE 16

1. Türkiye’de bulunan veya ikamet etmekte olan bir Türk vatandaşının Danimarka mevzuatı kapsamında yer alan ve Sözleşmenin 28 inci maddesi 1 inci fıkrasında belirtilen erken aylık talep etmesi ve bu talebin gereği gibi incelenmesi için ilgilinin Danimarka’ya gelmesinin Danimarka yetkili kurumunca zorunlu görülmesi halinde, talep sahibinin Danimarka’ya gelmesi şarttır.

2. Talep sahibinin bu nedenle Danimarka’ya gelmesi ve kalmasının gerektireceği seyahat ve diğer masrafları Danimarka yetkili kurumunca ödenir.

3. Danimarka yetkili kurumunun, bu maddenin 1 inci paragrafında belirtildiği şekilde karar vermesi durumunda kurum, talep sahibine kararını yazılı olarak bildirecektir. Talep sahibinin, kurumun kararına uygun hareket etmemesi halinde kurum talep sahibinin aylık almaya uygun olup olmadığını, temin edilen bilgiler dahilinde kararlaştırır ya da talebi reddeder.

SÖZLEŞMENİN VII. BÖLÜMÜNÜN UYGULANMASI

Talep Sahibinin ve Hak Sahiplerinin Tıbbi Muayeneleri, Tıbbi ve Diğer Gerekli Kontrolleri İle İlgili Hükümler

MADDE 17

1. Sözleşmeye göre verilen bir yardım talebinde bulunan şahsın, yetkili kurumun bulunduğu Akit Taraf ta değil de diğer Akit Taraf ülkesinde geçici veya sürekli ikamet ediyor olması durumunda, talebin incelenmesi için gerekli olan tıbbi muayenelere, yetkili kurumun isteği üzerine, talep sahibinin geçici veya sürekli ikamet etmekte olduğu Akit Taraf ülkesinin ilgili kurumu tarafından, bu kurumun uyguladığı mevzuata uygun olarak yapılacaktır.

2. Yukarıdaki paragraf bu Anlaşmanın 16 ncı maddesi hükümleri saklı kalmak üzere uygulanacaktır.

3. Bu maddenin (1) inci paragrafında belirtilen tıbbi muayenelerle ilgili masraflar; tıbbi muayeneyi isteyen kurum tarafından, muayeneyi yaptıran kuruma ve bu kurum tarafından tahakkuk ettirilen meblağ üzerinden ödenecektir.

4. Bir Akit Taraf mevzuatına göre yardım alan ve diğer Akit Taraf ülkesinde geçici veya sürekli ikamet eden şahısların tıbbi kontrolleri hakkında bu maddenin (1) ve (3) paragrafları hükümleri kıyas yolu ile uygulanır.

5. Akit Taraflardan birinin mevzuatı uyarınca yardım alan veya yardım talebinde bulunan bir şahsın, diğer Akit Taraf ülkesinde geçici veya sürekli etmesi halinde, tıbbi kontroller haricinde, gerekli görülen idari kontroller, yetkili kurumun doğrudan veya irtibat

kuruluşları aracılığıyla yaptığı talep üzerine, talep sahibinin veya hak sahiplerinin geçici veya sürekli ikamet ettiği Akit Tarafın mevzuatına uygun olarak yapılacaktır. Söz konusu idari kontroller ücretsiz olacaktır.

YARDIMLARIN ÖDENMESİNE İLİŞKİN HÜKÜMLER

MADDE 18

Diğer Akit Taraf ülkesinde geçici veya sürekli ikamet eden hak sahiplerine bir Akit Taraf mevzuatına göre yapılan para yardımları, hak sahibine doğrudan doğruya ödenir. Bununla birlikte ilgili Danimarka ve Türk irtibat kuruluşları yardımların ödenmesi için diğer usullerin uygulanması konusunda mutabık kalabilirler.

SON HÜKÜMLER

MADDE 19

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasında gerekli olan belgelerin, onaylı beyan belgelerinin ve diğer dokümanların verilmesinde kullanılacak formüller, bu Anlaşmanın (1) inci maddesinde belirtilen ilgili Danimarka ve Türk irtibat kuruluşları arasında işbirliği yapılarak düzenlenecektir. Bu formüller her iki Akit Tarafın dillerinde tanzim edilecektir.

2. Akit Tarafların makamları ve kurumları arasında yapılacak yazışmalarda İngilizce kullanılacaktır.

MADDE 20

Bu idari Anlaşma, Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihte işlerlik kazanacak ve aynı geçerlilik süresine sahip olacaktır.

Bu İdari Anlaşma, aşağıda imzası bulunan tam yetkili şahıslar tarafından tasdiklenmiş ve imzalanmıştır.

Bu İdari Anlaşma, 13 /12/1999 tarihinde Kopenhag'da, her üç dilde aynı ölçüde geçerli olmak üzere Türkçe, Danimarka'ca ve İngilizce dillerinde iki kopya olarak hazırlanmıştır.

Metinler arasında yorum farkı söz konusu olduğu takdirde İngilizce metin esas alınır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Adına

Sosyal İşler Bakanlığı
Adına

Gün GÜR

Finn MORTENSEN

EK

Yetkili Kurumlar

Sözleşmenin 1 (f) Maddesi,
İdari Anlaşmanın 1 (2) Maddesi,

A. DANİMARKA

1. Hastalık ve Analık;

- a) Sağlık yardımları : Söz konusu ilçe
Kobenhavn og Frederiksberg, belediyeleri
- b) Nakdi yardımlar : Talep sahibinin ikamet ettiği belediye
- Çalışan işçiler için : İşverenin bağlı olduğu belediye

2. İş kazaları ve Meslek Hastalıkları;

- a) Sağlık yardımları ve
periyodik yardımlar : Arbejdsskadestyrelsen
(Ulusal İş Kazaları Kurumu)
Aebelogade 1,
2100 Kobenhavn Q
- b) Nakdi yardımlar : Talep sahibinin ikamet ettiği belediye

3. Aile yardımları : Talep sahibinin ikamet ettiği belediye

4. Sosyal Aylıklar : Talep sahibinin ikamet ettiği belediye

- Danimarka dışında ikamet
eden şahıslar için : Den Sociale Sikringsstyrelse
(Ulusal Sosyal Güvenlik Kurumu)

5. Ölüm yardımları (Cenaze yardımı): Talep sahibinin ikamet ettiği belediye

- Danimarka dışında ikamet
eden şahıslar için : Sundhedsministeriet
Sağlık Bakanlığı
Holbergsgade 6,
1057 Kobenhavn K

6. İşsizlik yardımı : Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen
(İşsizlik Sigortası Müdürlüğü)

7. İş Piyasası Ek Aylığı (ATP) : (ATP) İş Piyasası Ek Aylıklar Dairesi
Kongens Vaenge 8,
3400 Hillerod

B. TÜRKİYE

1. İşçiler için:

a) Hastalık ve Analık, İş Kazaları ile Meslek Hastalıkları, Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları söz konusu olduğunda;

b) 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Geçici 20 nci maddesinde belirtilen Sandıklar söz konusu olduğunda;

Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü, Ankara

2. Devlet Memurları ve Hizmetliler için:

Maluliyet, Emeklilik, Dul ve Yetim Aylıkları söz konusu olduğunda;

T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü, Ankara

3. Esnaf, Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar için:

Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları söz konusu olduğunda;

Bağ-Kur Genel Müdürlüğü, Ankara